

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 15C/60/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4217219179
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Monika Czafiková
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2020:4217219179.16

Uznesenie

Okresný súd Komárno v spore žalobcu: P. E., V.. XX.XX.XXXX, T. C.. X/A, P.Ĥ., R., proti žalovanej: P. H., V.. XX.XX.XXXX, F.?XXXX/XX, Q., o náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh žalobcu na prerušenie konania **z a m i e t a** .

Súd konanie **z a s t a v u j e** .

Žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa žalobou zo dňa 30.07.2017 domáhal voči žalovanej náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 200,00 eur za neoprávnený zásah do práva na ochranu jeho osobnosti, ku ktorému malo dôjsť tým, že žalovaná dňa 28.06.2017 zmarila telefonický styk otca s maloletou dcérou strán sporu napriek právoplatnému rozsudku, na základe ktorého je žalobca ako otec oprávnený realizovať styk s maloletým dieťaťom strán sporu prostredníctvom telefonického rozhovoru každý týždeň v stredu v čase od 16.00 hod. do 16.30 hod. a matka (žalovaná) je povinná umožniť dieťaťu telefonický hovor s otcom.

2. Žalovaná s podanou žalobou nesúhlasila, poukazovala na skutočnosť, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenie, že sa dňa 28.06.2017 pokúšal o telefonický kontakt s maloletou, žiaden dôkaz v tomto smere nepredložil, poukázala aj na skutočnosť, že žalobca mnohokrát nevyužíva svoje právo na telefonický styk s maloletou.

3. V priebehu konania žalobca navrhol prerušenie konania, keďže predpokladal, že so žalovanou by sa mohla zrodiť dohoda. Súd vyzval žalovanú, aby sa k návrhu žalobcu na prerušenie konania vyjadrila. Žalovaná s prerušením konania nesúhlasila.

4. Na pojednávaní dňa 06.07.2020 žalobca zobral podanú žalobu v celom rozsahu späť. Žalovaná na výzvu súdu, aby sa vyjadrila, či so späťvzatím žaloby súhlasí uviedla, že so späťvzatím žaloby nesúhlasí, pričom vážne dôvody nesúhlasu so späťvzatím žaloby vidí v tom, že tri roky trpela kvôli klamstvám, ktoré žalobca o nej tvrdil a ktoré ona nestrpí.

5. Podľa § 162 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) súd konanie preruší, ak

a) rozhodnutie závisí od otázky, ktorú nie je v tomto konaní oprávnený riešiť,

b) pred rozhodnutím vo veci dospel k záveru, že sú splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov; v tom prípade podá Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len "ústavný súd") návrh na začatie konania,

c) podal návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná; uznesenie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania súd bezodkladne doručí ministerstvu spravodlivosti.

6. Podľa § 163 ods. 1 CSP ak strany zhodne navrhnú prerušenie konania alebo zhodne navrhnú odročenie pojednávania, súd konanie preruší najmenej na tri mesiace.

7. Podľa § 164 CSP ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

8. Podľa § 144 CSP žalobca môže vziať žalobu späť.

9. Podľa § 145 ods. 1 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávania.

11. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protiv strane.

12. V priebehu konania žalobca navrhol prerušenie konania, keďže mal za to, že v danej veci prichádza do úvahy dohoda so žalovanou. Hoci žalobca neuviedol zákonné ustanovenie Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého navrhol prerušiť konanie, súd posudzujúc návrh žalobcu podľa jeho obsahu vyhodnotil, že ide o návrh na prerušenie konania v zmysle § 163 ods. 1 CSP. Keďže v danom prípade nešlo o zhodný návrh strán sporu na prerušenie konania, súd vyzval žalovanú, aby sa vyjadrila, či s návrhom žalobcu na prerušenie konania súhlasí. Žalovaná súdu oznámila, že s prerušením konania nesúhlasí. Vzhľadom na nesúhlas žalovanej s prerušením konania, ako aj vzhľadom na skutočnosť, že súd nezistil iné dôvody, pre ktoré by bolo potrebné v zmysle § 162 až 164 CSP konanie prerušiť, súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol.

13. Následne súd pristúpil k preskúmaniu, či sú splnené podmienky na to, aby súd pre späťvzatie žaloby v jej celom rozsahu zastavil konanie napriek nesúhlasu žalovanej so späťvzatím žaloby.

14. V prvom rade je potrebné konštatovať, že pánom sporu (*dominus litis*) je vždy žalobca, ktorý disponuje konaním a jeho predmetom, preto procesné oprávnenia, týkajúce sa akejkoľvek dispozície so žalobou prináležia výlučne žalobcovi. Žalobca rozhoduje o existencii sporu a je na jeho vôli, či podá žalobu a či aj v priebehu konania o nej bude mať záujem na ďalšom vedení sporu a v akom rozsahu, a to pokiaľ ide o subjekty na strane žalovaných ako i rozsah žalovaného nároku. Späťvzatie žaloby je jednostranný procesný úkon, ktorým žalobca (ako *dominus litis*) prejavuje svoju vôľu nepokračovať ďalej v konaní s úmyslom dosiahnuť jeho zastavenie bez meritórneho rozhodnutia. Žalobca týmto spôsobom svojvoľne disponuje sporovým konaním ako celkom, prípadne niektorou jeho časťou. Súd je povinný dispozičný prejav vôle žalobcu rešpektovať a po späťvzatií žaloby pokračuje v konaní tak, aby bolo toto konanie bez ďalšieho prejednanie veci zastavené, resp. sčasti zastavené. Výnimku z uvedeného pravidla predstavuje iba alternatíva, keď k zastaveniu konania alebo jeho časti bráni kvalifikovaný nesúhlas žalovaného podľa § 146 ods. 1 CSP alebo absencia súhlasu žalovaného podľa § 146 ods. 2 CSP. V prípade späťvzatia žaloby je súd povinný vyzvať žalovaného na vyjadrenie, či so späťvzatím žaloby súhlasí, keďže žalovaný môže negovať účinky späťvzatia žaloby alebo jej časti tým, že vyjadrí svoj nesúhlas s daným úkonom. Nesúhlas žalovaného musí smerovať proti späťvzatiu žaloby po začatí predbežného prejednanie sporu alebo pojednávania a musí byť realizovaný z vážnych dôvodov. Či na strane žalovaného ide o vážne dôvody na nesúhlas so späťvzatím žaloby posúdi súd ad hoc vždy podľa individuálnych okolností prípadu. Je pri tom povinný zohľadniť nielen skutkové a právne špecifiká, vrátane povahy žalobou uplatneného nároku, ale aj možné dôsledky zastavenia konania na hmotnoprávny vzťah medzi stranami sporu a na mieru a závažnosť ohrozenia práv a oprávnených záujmov žalovaného. Dôvod nesúhlasu so späťvzatím žaloby musí v konaní tvrdiť a preukázať žalovaný. Jeho posúdenie vyžaduje náležitú mieru objektivizácie zo strany súdu a zohľadnenie hypotézy, či by ktokoľvek v právnom postavení žalovaného mohol opodstatnene považovať prezentovaný dôvod

nesúhlasu so späťvzatím žaloby za vážny. Samotné subjektívne presvedčenie žalovaného o vážnosti ním uvedeného dôvodu bez ďalšieho na nepripustenie späťvzatia nepostačuje (Števíček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, 534 s., 542 s.)

15. Žalovaná odôvodňovala svoj nesúhlas so späťvzatím žaloby tým, že tri roky trpela kvôli klamstvám, ktoré žalobca o nej tvrdil a ktoré žalovaná nestrpí. Súd má za to, že takto vymedzené dôvody nesúhlasu žalovanej so späťvzatím žaloby nie sú takého charakteru, aby ich objektívne bolo možné považovať za vážne dôvody, pre ktoré je potrebné pokračovať v konaní. Súdu je z úradnej činnosti známe, že na tunajšom súde prebieha resp. prebiehalo viacero obdobných sporov medzi žalobcom a žalovanou (o náhradu nemajetkovej ujmy žalobcu ako otca maloletého dieťaťa strán sporu voči žalovanej ako matke), pričom v mnohých z nich došlo k späťvzatiu žaloby. Minimálne vo veciach vedených na Okresnom súde Komárno pod sp. zn. 10C/54/2017, 10C/5/2018, 10C/6/2018 a 10C/7/2018, v ktorých žalobca zobral žalobu v celom rozsahu späť, žalovaná súhlasila so späťvzatím žaloby, v dôsledku čoho došlo k zastaveniu týchto konaní. Súdu nie je zrejmé, prečo žalovaná trvá práve na prejednaní a meritórnom rozhodnutí tohto sporu, ktorý sa svojou povahou nelíši od tých konaní, v ktorých súhlas so späťvzatím žaloby udelila. Žalovaná túto okolnosť žiadnym spôsobom nezdôvodnila. Súd je preto toho názoru, že prípadný zamietavý rozsudok vo veci samej by pre žalovanú nemal až taký osobitný význam, pre ktorý by súd mal považovať jej dôvody nesúhlasu so späťvzatím žaloby za vážne, odôvodňujúce potrebu pokračovať v spore a meritórne rozhodnúť proti vôli žalobcu ako pána sporu. Ak sa žalovaná domnieva, že konaním žalovaného jej bola spôsobená nejaká ujma, ktorú nie je povinná strpieť, je oprávnená sama sa domáhať nápravy osobitnou civilnou žalobou. Táto okolnosť však ešte sama osebe neodôvodňuje potrebu vydania meritórneho rozhodnutia v tejto veci. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov preto súd konštatuje, že dôvody nesúhlasu žalovanej so späťvzatím žaloby nie sú také vážne dôvody, pre ktoré by súd v zmysle § 146 ods. 1 CSP konanie nezastavil, preto konanie v zmysle § 145 ods. 1 CSP zastavil.

16. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodoval v zmysle § 262 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP, podľa ktorého ak niektorá zo strán procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

17. Ustanovenie § 256 ods. 1 CSP vychádza pri náhrade trov konania zo zásady procesného zavinenia. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovaného. Pokiaľ žalobca musel zobrať žalobu späť pre správanie žalovaného, potom je potrebné konštatovať, že žalovaný procesne zavinil zastavenie konania. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu alebo toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovaného, a teda nemožno pričítať procesné zavinenie žalovanému, znáša trovy žalovaného žalobca. Z právneho hľadiska platí, že § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku je z obsahového hľadiska v podstate zhodný so skorším § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku, ktorý stratil účinnosť 30. júna 2016. Niet preto dôvodu neaplikovať ustálenú judikatúru všeobecných súdov, ktorá sa týka § 146 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (nález Ústavného súdu SR zo dňa 20. 03. 2018 sp. zn. ÚS 569/2017-46). Pri použití § 146 ods. 2 prvej vety OSP treba otázku, či účastník konania zavinil zastavenie konania, posudzovať podľa procesného výsledku. Ak došlo k zastaveniu konania v dôsledku späťvzatia návrhu, možno odporcovi uložiť povinnosť nahradiť trovy zastaveného konania v prípade, ak pre jeho správanie bol vzatý späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne. Vo všeobecnosti možno uviesť, že odporca procesne zavinil potrebu späťvzatia návrhu a následného zastavenia konania spravidla vtedy, keď sa po podaní návrhu rozhodne navrhovateľov nárok uspokojiť (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. 03. 2006 sp. zn. II. ÚS 569/2017).

18. Pojem „procesné zavinenie“, použitý v ustanovení § 256 CSP, sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska. Zásada zodpovednosti za zavinenie je inštitútom procesného práva, a preto rozhodujúcimi skutočnosťami na posúdenie tejto zodpovednosti sú tie, ktoré vznikli po začatí konania. Zavinenie však nie je možné interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu k príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie sa strany sporu, t. j. aj jej prejav vôle spočívajúci v späťvzatiu žaloby a dôsledkom je vznik trov protistrany (uznesenie Ústavného súdu ČR sp. zn. II. ÚS 563/01, sp. zn. I. ÚS 469/04). Pojem „procesné zavinenie“ je tak potrebné vykladať komplexne a extenzívne, čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre, t. j. nie v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie účastníka konania. Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady

nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniť. Kritérium procesného zavinenia potom treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, resp. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 14. 09. 2011 sp. zn. 7M Cdo 4/2010).

19. Žalobca vzal späť žalobu na pojednávaní dňa 06.07.2020, pričom neuviedol žiadny dôvod, pre ktorý berie žalobu späť. V danom prípade teda žalobca procesne zaviniť zastavenie konania tým, že zobral žalobu späť v celom rozsahu bez uvedenia dôvodu, teda bez toho, aby preukázal, že ho k tomu viedlo správanie žalovanej po podaní žaloby. Žalovanej súd preto voči žalobcovi v zmysle ustanovenia § 256 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. O výške trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto uznesenia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Komárno (§ 357 písm. a) a m) CSP a § 362 ods. 1 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania. (§ 127 ods. 1 a 2 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. (§ 365 ods. 3 CSP).